

**โครงการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติเพื่อร่วมศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น และเสริมพลังให้ชุมชน
ท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน
หมู่ 8 บ้านคลองถ้ำตะบัน ตำบลระแหง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี**

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

พันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ที่ให้ “มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญา” ซึ่งปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการวิชาการจากที่เน้นงานบริการหรืองานอาสาสมัคร มาเป็นการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่แบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและเป็นหุ้นส่วนระยะยาวมากขึ้น รวมทั้งมีการนำความรู้ทางวิชาการมาบูรณาการร่วมกับการทำงานเพื่อสังคม หรือเรียกว่า พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Engagement) อย่างเป็นทางการและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น กระบวนการทำงานในลักษณะพันธกิจเพื่อสังคมจะทำงานในลักษณะประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นชุมชน มหาวิทยาลัย ตลอดจนภาคีเครือข่ายอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนในชุมชนพัฒนาการกินดีอยู่ดี แก้ปัญหาสังคม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนและสังคมให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มียุทธศาสตร์พันธกิจสัมพันธ์ และการถ่ายทอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมนโยบายพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยเร่งสร้างผลงานเชิงประจักษ์เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตโดยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความสุขมากยิ่งขึ้น โดยมีพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระแก้ว

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุตามเป้าหมาย ในการหนุนเสริมชุมชนให้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มความสามารถ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงได้จัดโครงการสำรวจบริบทและจัดทำฐานข้อมูลฯ ขึ้น โดยตระหนักถึงการทำงานตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และการทำงานด้านพันธกิจเพื่อสังคมและท้องถิ่นสู่การแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนการบูรณาการกับการเรียนการสอนโดยมีนักศึกษาร่วมทำกิจกรรมเรียนรู้ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย 2 พื้นที่ คือ ชุมชนหมู่ 8 ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี และ ชุมชนหมู่ 3 ตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานในระดับหมู่บ้าน คุณภาพชีวิตของประชาชน บริบทของชุมชน ทุนและความต้องการของชุมชน ตลอดจนการคืนข้อมูลให้ชุมชนทราบศักยภาพและสิ่งที่ต้องพัฒนาของหมู่บ้านตนเอง เพื่อร่วมกันจัดทำแผนการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตนในลำดับถัดไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาบนฐานความต้องการของชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการสำรวจลงพื้นที่ชุมชน

- 2.1 เพื่อสำรวจข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลหมู่บ้าน
- 2.2 เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน
- 2.3 เพื่อจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือนในการแก้ปัญหาความยากจน

ขอบเขตการสำรวจลงพื้นที่ชุมชน

พื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1 หมู่บ้าน คือ หมู่ 8 บ้านคลองถ้ำตะบัน ตำบลระแหง อำเภอสสามโคก จังหวัดปทุมธานี

วิธีการดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชน

- 4.1 พบผู้นำชุมชนเพื่อแนะนำตัวและประสานขอความช่วยเหลือเพื่อขอข้อมูลพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทั่วไป
- 4.2 พบและสร้างความรู้จักกับผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการและสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน
- 4.3 สนทนากลุ่มร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนเกี่ยวกับบริบทของชุมชนและประเด็นปัญหาชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- 4.4 สนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ ค้นหาศักยภาพ เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของชุมชน
- 4.5 สำรวจสภาพแวดล้อม สภาพภูมิประเทศ เยี่ยมชม ถ่ายภาพสถานที่สำคัญในชุมชน
- 4.6 พบครัวเรือนเป้าหมายและสำรวจข้อมูลรายครัวเรือน
- 4.7 สนทนากลุ่มวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดประเด็นการพัฒนาของกลุ่มครัวเรือนเป้าหมาย

ส่วนที่ 2 : ผลการศึกษาชุมชนเบื้องต้น

ข้อมูลทั่วไปของชุมชน

จากการสำรวจเบื้องต้นชุมชนหมู่ 8 ตำบลระแหง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ทำให้ชาวบ้านในชุมชนมีความหลากหลายในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ เช่น รับจ้างทั่วไป เกษตรกร ค้าขาย พนักงานโรงงาน ข้าราชการ จึงเป็นเหตุผลในการลงศึกษาชุมชนเพื่อได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่ชุมชนต้องการให้มหาวิทยาลัยฯ เข้าไปให้ความช่วยเหลือ

ข้อมูลด้านสภาพนิเวศวิทยา

สภาพทางภูมิประเทศ (พิกัด แหล่งน้ำ ปริมาณน้ำฝน ภูเขา ป่าไม้ อากาศ ดิน ฯลฯ)

ทิศเหนือ ติดกับหมู่ 5

ทิศใต้ ติดกับคลองระแหง

ทิศตะวันออก ติดกับหมู่ 3

ทิศตะวันตก ติดกับคลองถ้าพระยาเรียง

สภาพทางนิเวศวิทยาจำเพาะ (ต้นไม้ สัตว์ประจำถิ่น หรืออพยพมา)

ไม่มีพื้นที่ที่เป็นป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร

สภาพการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อชุมชน

พื้นที่ล้อมรอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่เกษตร เช่น แปลงนา เป็นเอกชนและบุคคลอื่นที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในหมู่ 8 บ้านคลองถ้าตะบัน ตำบลระแหง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลด้านสภาพพื้นฐานด้านเกษตรกรรม การปลูกพืช การใช้แรงงาน ชนิด จำนวน เหตุผลของสัตว์ที่เลี้ยง ปัญหาด้านการเลี้ยงสัตว์ การกระจายผลผลิต และการตลาด

ปฏิทินการปลูกพืชและการใช้แรงงาน พืชหลัก พืชรอง ในชุมชน ประวัติการปลูก เตรียมดิน วิธีการปลูกการบำรุงรักษา ปัญหาด้านการปลูกพืช ผลผลิตที่ได้รับการกระจายผลผลิต การแปรรูป และการตลาด เป็นต้น

ไม่มีการปลูกพืชเพื่อการเกษตร

ปฏิทินการเลี้ยงสัตว์ และการใช้แรงงาน ปัญหาด้านการเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตที่ได้รับการกระจายผลผลิต การแปรรูปและการตลาด เป็นต้น

ไม่มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการเกษตร

ข้อมูลด้านประชากร

จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร เพศ อายุ

จำนวนประชากรในพื้นที่หมู่ 8 ระแหง มีทั้งหมด 334 คน แยกออกเป็น ผู้ชาย 166 คน และผู้หญิง 168 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561) : ข้อมูลจากอบต.ระแหง

ส่วนของเทศบาล 42 ครัวเรือน ประชากร 105 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร์)

การเปลี่ยนแปลงประชากร เช่น การเกิด การตายและการย้ายถิ่น

ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และประชากรวัยแรงงานย้ายถิ่นฐานเข้าไปทำงานในเขตเมือง

ประเภทกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมของชาติพันธุ์นั้น ๆ

มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ เพราะเป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม

ข้อมูลด้านสาธารณูปโภคของหมู่บ้าน

การคมนาคม การติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกหมู่บ้าน

การเดินทางเข้าสู่ชุมชนต้องใช้รถส่วนตัว การติดต่อสื่อสารภายในใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกชุมชน

การมีไฟฟ้าใช้ในหมู่บ้านและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อชุมชน

มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน

การมีประปาหมู่บ้านและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อชุมชน

มีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต

มี Internet ใช้ในบางครัวเรือน ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และบุตรหลานในครัวเรือนใช้ค้นคว้าหาข้อมูลในการศึกษา

ข้อมูลด้านสังคม

ลักษณะของครอบครัว ครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวขยาย

ลักษณะครอบครัว ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยาย ประกอบด้วยพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และบุตรหลาน

การตัดสินใจและการจัดการในครอบครัว การเลือกคู่ครองและการแต่งงาน

การเลือกคู่ครองเป็นไปตามความสมัครใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครอบครัวซึ่งไปทำงานที่อื่น

ครอบครัวที่ลูกอยู่ในวัยทำงาน มักแยกครอบครัวไปต่างถิ่น โดยมีพ่อแม่อาศัยอยู่ในชุมชน แต่เมื่อเลยวัยทำงานก็จะย้ายกลับชุมชนเพื่อมาทำงานรับจ้าง

ระบบเครือญาติและแผนภูมิเครือญาติ (Pedigree)

หมู่ 8 มีตระกูล “วุฒิเดช” ที่เป็นตระกูลดั้งเดิม

การรวมกลุ่มทางสังคมในเชิงพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน

มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ได้แก่ นวดสปา ลูกประคบ ปู่ยอินทรีย์ เลี้ยงไส้เดือน ทำสบู่ ปลูกเห็ด แต่ปัจจุบันได้ยุติการดำเนินงานโครงการดังกล่าวแล้ว

ความขัดแย้ง ความแตกต่างทางสังคม อุดมการณ์

มีความขัดแย้งกันในครอบครัว และมีความแตกต่างในเรื่องฐานะทางการเงิน โดยฐานะทางการเงินไม่แตกต่างกันมากนัก แต่มีความแตกต่างกันในเชิงความคิดเกี่ยวกับความยากจนระหว่างภาครัฐกับการรับรู้ของชุมชน

ปราชญ์ชุมชน และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สำคัญ

แกนนำชุมชนไม่พูดถึงปราชญ์และภูมิปัญญาพื้นบ้านของชุมชน

ข้อมูลด้านการศึกษา

ชื่อ ประเภทโรงเรียน ปีที่ตั้งโรงเรียน จำนวนครูและนักเรียน

ไม่มี

ระดับการศึกษาของคนในหมู่บ้าน

มีตั้งแต่ประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 จนถึงระดับปริญญาตรี

สถาบันสังคม (วัด โรงเรียน ครอบครัว การสื่อสาร) บทบาทต่อชุมชนในด้านการศึกษา)

มีวัดบวรสุวรรณประดิษฐ์ ซึ่งอยู่ในหมู่ 9 และวัดบัวแก้วเกษร ซึ่งอยู่ในพื้นที่หมู่ 4

ข้อมูลด้านการศึกษา (ข้อมูลระดับตำบล)

3.8.1 บริการสาธารณสุขในหมู่บ้าน (ตุ๋ยา สหกรณ์ สถานีอนามัย ฯลฯ)

3.8.2 บทบาทของ ผสส. อสม.

3.8.3 ภาวะโภชนาการของเด็กวัย 0-5 ปี

3.8.4 อนามัยแม่และเด็ก

3.8.5 สุขาภิบาล (โ่ง ส้วม แหล่งน้ำ)

3.8.6 ทันทภิบาล

3.8.7 สุขภาพจิต สาเหตุ และผลกระทบ

3.8.8 โรคที่ชาวบ้านเป็นกันมาก และวิธีการรักษา (วิธีการรักษาแพทย์แผนปัจจุบัน และการรักษาแบบพื้นฐาน) การตัดสินใจในการป้องกันรักษาโรคภัยของชาวบ้าน

ข้อมูลด้านศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ และการสันตนาการ

ชาวบ้านในพื้นที่หมู่ 8 บ้านคลองถ้ำตะบัน ตำบลระแหง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี นิยมทำบุญและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอยู่ 2 วัดหลัก ๆ คือ วัดบัวสุวรรณประดิษฐ์ ซึ่งอยู่ในหมู่ 9 และวัดบัวแก้วเกษร ซึ่งอยู่ในพื้นที่หมู่ 4

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพหลัก อาชีพรองของชาวบ้าน

อาชีพหลักรับจ้างทั่วไป ได้แก่ พนักงานโรงงาน รับเหมาก่อสร้าง

อาชีพรองเกษตรกร และค้าขาย

การผลิต การลงทุน และการใช้แรงงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ รูปแบบการแลกเปลี่ยนแรงงาน การลงแขก

มีบุคคลภายนอกมาซื้อที่ดิน ทำให้คนในชุมชนมีเฉพาะที่ดินที่เป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย จึงทำให้ชาวบ้านต้องออกไปทำงานรับจ้างเป็นอาชีพหลัก

ตลาดสำหรับผลผลิต ทั้งในและนอกหมู่บ้าน ระบบการแลกเปลี่ยนสิ่งของภายในและภายนอกหมู่บ้าน

ผลผลิตที่ผลิตได้ในหมู่ 8 นำไปจำหน่ายที่ตลาดระแหง 100 ปี ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของ หมู่ 4

ผลตอบแทนที่ชาวบ้านได้รับ เช่น รายได้ ภาวะหนี้สิน การกู้ยืม เป็นต้น

รายได้จากเงินเดือน ค่าจ้างรายวัน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กำไรจากการค้าขาย กองทุนหมู่บ้าน ลักษณะจำนวนร้านค้าภายในหมู่บ้าน และชนิดสินค้า

ร้านค้าประจำหมู่บ้านจำนวน 3 ร้าน ได้แก่ ร้านขายของชำ จำนวน 2 ร้าน และร้านก๋วยเตี๋ยวจำนวน 1 ร้าน

ครัวเรือนที่มีที่ดินจำนวนมากที่สุดและน้อยที่สุด จำนวนที่ดินทำกินโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำนวนครัวเรือนไม่มีที่ดินทำกิน

จำนวนที่ดินโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนประมาณ 50 ตารางวา ถึง 3 งาน

ปัญหาทางด้านการทำมาหากิน ขาดเงินทุน แหล่งน้ำ ที่ทำกิน ภัยธรรมชาติ การบุกรุกที่ดิน สาธารณะ ป่าสงวนแห่งชาติ

มีแหล่งน้ำ แต่ไม่สามารถใช้งานได้ เพราะปนเปื้อนสารเคมี

ที่ดินทำกิน ส่วนใหญ่ขายให้กับบุคคลภายนอก

ไม่มีภัยธรรมชาติ ไม่มีการบุกรุกที่ดินสาธารณะ ไม่มีพื้นที่ป่าสงวน

สภาวะของความยากจนในหมู่บ้าน รวมทั้งความคิดเห็นของชาวบ้านต่อสภาพเศรษฐกิจภายในและ ภายนอกหมู่บ้าน ข้อเสนอแนะของชาวบ้านต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

จากการพูดคุยกับแกนนำชาวบ้าน หมู่ 8 ระบุว่า มีครัวเรือนเป้าหมายที่ยากจน อยู่ 5 ครัวเรือน แต่พอได้ลงพื้นที่บ้านครัวเรือน ทำให้พบว่าชาวบ้านครัวเรือนเป้าหมายไม่ได้เดือดร้อน และ ไม่ได้มีความลำบาก

ข้อมูลด้านการเมืองและการปกครองท้องถิ่น

โครงสร้างการปกครองของชุมชน (ชื่อฝ่ายปกครอง ผู้นำกลุ่มหรือคุ้มบ้าน)

นายมานินทร์ อินทร์ประสิทธิ์
นายก อบต.

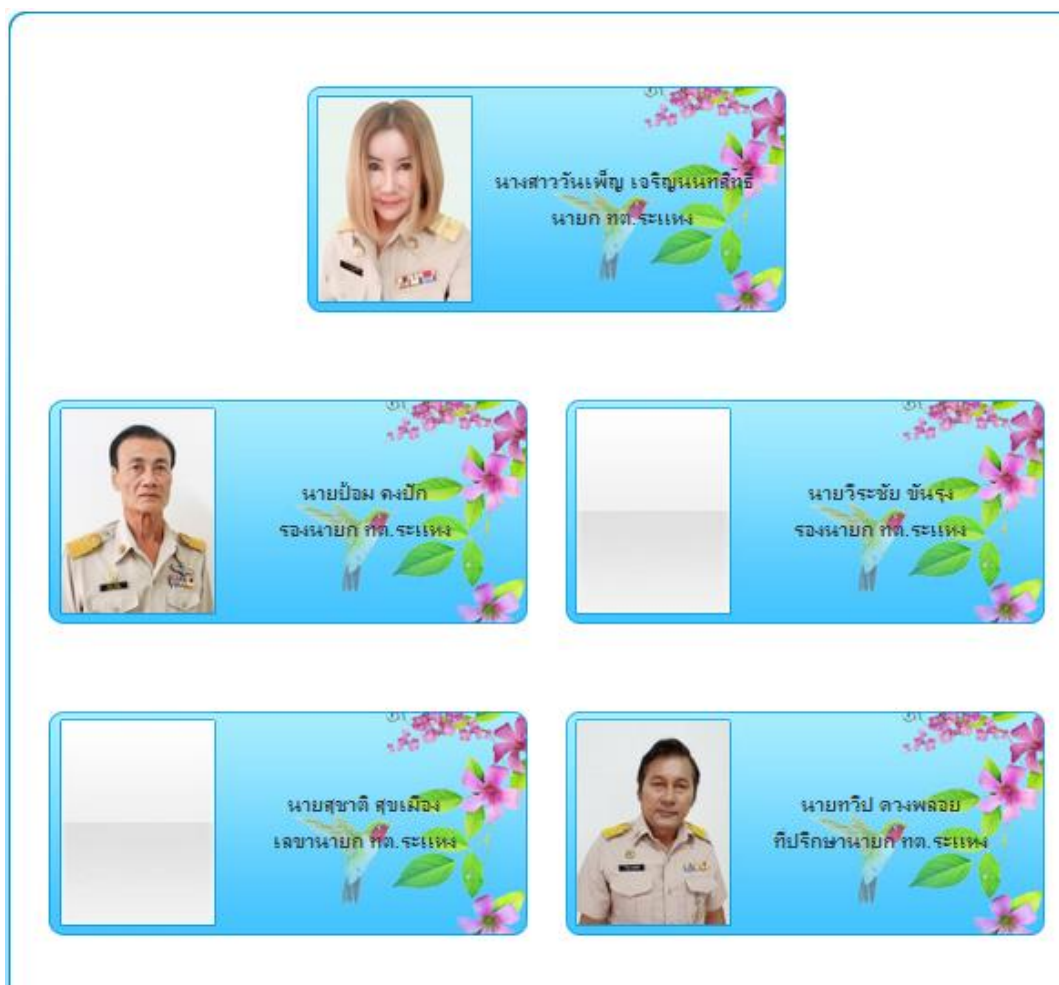
นายสำราญ พึ่งเทียน
รองนายก อบต.

นายชำนาญ วิศิษฐ์ธนากร
รองนายก อบต.

นายสุรเจตน์ แจงดี
เลขานุการนายก อบต.

ข้อมูลด้านแผนงาน โครงการ และแนวทางการพัฒนาของชุมชน

รายชื่อโครงการ หน่วยงานดำเนินงาน และงบประมาณที่ได้รับ ย้อนหลัง 2-3 ปี

มีหลายโครงการทั้งส่วนขององค์การบริหารตำบลระแหงและส่วนของเทศบาลตำบลระแหง เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งล้วนเป็นโครงการสร้างกลุ่มอาชีพ อาทิเช่น สบู่ เลี้ยงไส้เดือน ลูกประคบ เป็นต้น

ความสำเร็จ และผลกระทบของโครงการพัฒนาทั้งจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีต่อชุมชน

จากการสอบถามเจ้าหน้าที่นักพัฒนาชุมชน ทั้งส่วนขององค์การบริหารตำบลและเทศบาล ตำบลระแหง ชาวบ้านหมู่ 8 บ้านคลองถ้ำตะบัน ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม เพราะเนื่องจากการเข้าฝึกอบรมทำให้ชาวบ้านเสียรายได้ในแต่ละวัน

ส่วนที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ชุมชน

การวิเคราะห์ชุมชนโดยใช้เทคนิค SWOT ซึ่งอาจจะใช้ทฤษฎี หรือเทคนิคอื่นๆ มาเป็นกรอบแนวทางการศึกษาก็ได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับประเด็นหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของชุมชน เกี่ยวกับจุดแข็งหรือศักยภาพ จุดอ่อนหรือจุดด้อย โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
1.เจ้าหน้าที่/หน่วยงานของรัฐ / แกนนำมีศักยภาพพร้อมที่จะร่วมแรงลงมือในการพัฒนาชุมชนโดยเพียงพอต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	1.ชาวบ้านไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	1.นโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาคายากจน	1.การเดินทางต้องใช้รถส่วนตัว ไม่มีรถประจำทางเข้า - ออกในชุมชน

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มครัวเรือนเป้าหมาย จุดแข็งหรือศักยภาพ จุดอ่อนหรือจุดด้อย โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
1.บ้านครัวเรือนเป้าหมายได้รับรายได้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2.บ้านครัวเรือนเป้าหมายมีบุตรมีอาชีพที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	1.เป็นผู้สูงอายุ 2.ร่างกายไม่พร้อมที่จะทำงานหนัก	1.ได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐ 2.มีบุตรที่มีหน้าที่การงานที่มั่นคง	1.บ้านครัวเรือนเป้าหมายยังสามารถพึ่งพาตนเองได้

แผนการพัฒนาชุมชนระยะ 3-5 ปี

ไม่มี

ข้อเสนอโครงการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Quick Win Project)

ไม่มี

ส่วนที่ 4 : สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สภาพปัญหา ความต้องการ โอกาสในการพัฒนาจากชุมชนหรือครัวเรือนเป้าหมาย

จากการลงพื้นที่พบว่า หมู่ 8 ตำบลระแหง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี มีสภาพปัญหา คือ ชุมชน
ไม่มีความสนใจในการเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ

สรุปความต้องการเชิงพัฒนา ยกระดับคุณภาพชีวิตของหน่วยงาน เครือข่ายภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากชุมชนสามารถหารายได้เลี้ยงดูตนเองได้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ จุดเน้น โครงการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จ (Quick Win Project)

ไม่มี